СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДЩЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 251. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 27. жовтня, 1928. VOL. XXXVI. No. 251. Jersey City, N. J., Saturday, October 27, 1928. THREE CENTS.

ВІД АТЛЯНТИКУ ДО ПАСИФІКУ В 24 ГОДИНАХ І 51 МІНУТАХ

ЄНКЕ ДУДЛ ЛЕТІВ 150 МИЛЬ НА ГОДИНУ, ЗДОБУВШИ НОВИЙ РЕКОРД.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, 25. жовтня. — О год. 2.08 попол. прилетів сюди моноплян Єнке Дудл, що вилетів вчера в год. 4.16 попол. з Рузвелт Филд в Лонг Айленд.

В той спосіб Єнке Дудл здобув тепер подвійний рекорд в безперервнім перелеті через територію Злучених Держав. Перший рекорд здобув в перелеті з заходу на схід, а тепер здобув такий самий у перелеті зі сходу на захід.

Разом з летуном, капітаном С. Коллієром, летів власник аероплану Герри Тукер. Взяли собі ще і малого песика — на щастє.

Летун і подорожний дуже втомлені. Дали себе відфотографувати і пішли до готелю спати, заявивши, що як виспляться, тоді подадуть газетярам ширше інтервю.

СМИТА ВИТАЮТЬ У НЮ ЙОРКУ.

ГОВЕРНОР ВРАДУВАНИЯ З ПРИНЯТТЯ, ЯКОГО ДІЗНАВ В НОВІЙ АНГЛІЇ.

НЮ ЙОРК, 25. жовтня. — Яких 2,500 людей зійшлося на плятформі, щоби привитати говернора Смита, як буде висідати з вагону, і погратулювати йому за ті тріюмфи, які здобув собі в Новій Англії.

$3,065,038 НА ВИБОРИ.

СТІЛЬКИ ЗІБРАЛА ДОСІ ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ.

ВАШИНГТОН, 25. жовтня. — Демократичний Народний Комітет подає, а репрезентант уряду потверджує, що до 22. жовтня партія одержала на покриття виборчої кампанії добровільними датками $3,065,038, а видала $2,951,032.37.

ЗАРОБИЛИ $240,534,613 У 9 МІСЯЦЯХ.

ЗА ОДИН КВАРТАЛ ЗАРОБИЛИ $79,266,639. НАЙБІЛЬШИЙ ЗАРОБОК, ЯКОГО НЕ ДОСЯГНУЛА В МИРНИХ ЧАСАХ НІЯКА ИНША КОМПАНІЯ.

НЮ ЙОРК, 25. жовтня. — Дженерал Моторс Корпорейшен здобуває для своїх шеровців далі щораз то нові і щораз більші зиски. За один тільки квартал пішли шери компанії вгору на $4.42. В 1927. р. заробила компанія $193,758,302, а в тім році, за 9 місяців, заробила ще більше як за цілий минулий рік. Попередного року пішли шери і так вгору і вартували $10.75 за шер, а сього року вартують $13.42. Всіх шерів є 17,400,000.

СЧЕРКУЮТЬ З ЛІСТИ ГОЛОСУЮЧИХ.

ДЕМОКРАТИ КАЖУТЬ, ЩО ЦЕ РЕПУБЛИКАНСЬКА ШТУЧКА.

ДЖЕРЗІ СИТІ, 25. жовтня. — В Гудсон Кавнті сткреснено з зареєстрованих до голосовання 25,000 імен, як вписаних на лісту неправно.

Счеркнені будуть мати право запротестувати і доказати, що мають дійсне право. Демократи підносять, що счеркнення допустилася републиканська партія, щоб ослабити демократів, які тут горою.

ЦЕПЕЛІН МАБУДЬ ВЖЕ ПОВЕРНЕ ДО ЕВРОПИ.

Д-Р ЕКЕНЕР МАЙЖЕ ЗРЕЗИГНУВАВ З ПОДОРОЖІ ПО АМЕРИЦІ.

ЛЕЙКГУРСТ, 25. жовтня. — Д-р Екенер дуже пригноблений лихою погодою, яка не дозволяє вивести Графа Цепеліна з гангару і рушити в дорогу по Злучених Державах. Гості вже ждуть на ту дорогу два дні і не можуть її діждатися. Дехто з них вже вернув до Вашингтону. Як так далі піде, то треба буде готовитися в дорогу, назад до Европи і не буде часу на поїздку по Америці.

ТОМАС ПРО СМИТА ЯК СОЦІЯЛІСТА.

КАЖЕ, ЩО БОГ ДАВ ЛЮДЯМ НЕ ТІЛЬКИ ВОДУ, АЛЕ І ВУГЛЕ, МІДЬ, НАФТУ; ВСІ ТІ БАГАЦТВА ПОВИННІ БУТИ РІВНОЖ У РУКАХ НАРОДА.

БОФАЛО, Ню Йорк, 25. жовтня. — Соціялістичний кандидат на президента Норман Томас говорив сьогодня про соціялізм Смита. Він казав, що коли Смит є в такій самій мірі соціялістом як Гюз чи инші републиканці, то він не є навіть поступовим, а не то соціялістом. До того Смит є за тим, щоби держава мала в своїх руках водяні сили, бо вода Богом людям дана. А чи Бог не дав так само людям нафти, якою орудує Ракефелер, або міди, що її має в своїх руках мала група людей з Анаконда Каппер Компані? Чи в руках держави не повинні бути зелізниці, за чим вже нарід заявився? Про те все Смит одначе мовчить, то який же з нього соціяліст?

НІГРИ ПРОТИ РАСОВОЇ НЕНАВИСТИ.

КАЖУТЬ, ЩО ОБІ ПАРТІЇ РІВНО ЇХ НЕНАВИДЯТЬ.

НЮ ЙОРК, 25. жовтня. — Найвизначніші муринські діячі ріжних політичних партій підписали спільний манифест, в якім осуджують расову ненависть, якою руководяться обі головні американські партії. Бо і досі не допускають Муринів до ніяких урядів і не дають їм користуватися тими правами, які їм прислугують по конституції.

ЩЕ ПРО ЛЮЗИТАНІЮ.

ВИПРАВДУЄ НІМЕЦЬКОГО КОМАНДАНТА ПІДВОДНОГО ЧОВНА, ЩО ЗАТОПИВ ЛЮЗИТАНІЮ.

НЮ ЙОРК, 25. жовтня. — Появилася тепер книжка Ловеля Томаса під заголовком „Рейдерс ов ди Діп". Автор твердить, що справу затоплення Люзитанії представляють односторонно. Німецький командант розпізнав назву корабля допера тоді, як корабель потопав. Мав він усього один торпедовий вистріл і приказ затопляювати кождий корабель. Німецький кайзер дав командантови догану, хоч він був невинний.

БОЖЕВІЛЬНИЙ І ЗЛОДІЙ ОДЕРЖАЛИ НАГОРОДУ.

Один римський театральний журнал оголосив конкурс на комедію. Премію одержала комедія, написана двома авторами. Пізніще виявилося, що один з тих авторів є кримінальний злодій, котрий сидить і тепер у вязниці за крадіж, а другий був 4 рази у вязниці, а нарешті опинився в домі божевільних.

НА ЖИДІВСЬКУ КОЛЬОНІЗАЦІЮ ЗІБРАНО 2,300,000 ДОЛЯРІВ.

Відомий шикагоський жидівський богач Розенгольд жертвував 5,000,000 на жидівську кольонізацію, під умовою, що на це будуть зібрані ще 5 міліонів з инших жерел. Дотепер зібрано 2,300,000 долярів. Жидівські діячі сподіваються зібрати ще 2,700,000 долярів. Жидівські діячі сподіваються зібрати ще 2,700,000 долярів. Тоді будуть мати 10 міліонів кольонізаційного фонду.

УБИВ СВОГО ТОВАРИША ЗА КУРКУ.

В Ню Йорку Мурин Туртон забив свого товариша, з яким жив в одній кімнаті. Повернувшись одного вечора до дому, він побачив, що товариш частує своїх гостей його печеною куркою. Це так розлютило Туртона, що він револьверовим стрілом убив на місці свого товариша.

ЖІНОЧІ КІСТКИ В ПОПЕЛІ.

Біля міста Ботлер, Пенсилвенія, недавно згоріла давно покинута фарма. Тепер у попелі згорівшого дому знайдено жіночі кістки і діямантові перстені. Поліція переводить слідство, щоби виявити ту трагедію, яка відбулася на цій фармі.

ЖІНКИ ГРАБІЖНИЦІ.

Біля Асбурі Парк, Ню Джерзи, на протязі тижня ограбовано кілька автомобілістів. Їх пограбували дві Муринки, яких тепер пошукують детективи та поліція. Один з ограбованих, мешканець Нюарку, Гольдшмід, каже, що коли він відмовився дати грабіжницям гроші, то вони викинули його з автомобіля, порізали ножем його руку й забрали з його кишені 6 долярів — все, що він мав при собі.

КАРАЮТЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ ПІСНЮ.

Один Німець, властитель ресторану у Вісбадені, що знаходиться під окупацією англійських військ, засуджений військовим судом на грошеву кару за спів „Дайтшлянд ібер аллес". Цей ресторатор, коли довідався, що цепелін долетів до Америки, так зрадів, що разом зі своїми гостями почав співати цю національну німецьку пісню. Англійський окупаційний суд засудив його на кару 120 марок і на 14 днів вязниці — за те, що він співав без дозволу окупаційної влади.

БОМБА ЗІРВАЛА ГОЛЯРНЮ.

У Спрінгфілд, Масачузетс, бомба зірвала голярню Італійця Чікопе. Сам властитель забитий вибухом. Експльозія була така, що голяря підкинуло догори та зі страшною силою вдарило ним об стелю.

СЕГОДНЯ КОНЦЕРТ НЕСТОРА ЛУСАКА.

ЦЕ УКРАЇНЕЦЬ, 11-ЛІТНІЙ СКРИПАК, ЩО ДАЄ КОНЦЕРТ В КАРНЕГІ ГОЛ (СЕМА ЕВЕНЯ І 57 УЛ., НЮ ЙОРК). ПОЧАТОК 8.15 ВЕЧЕРОМ. ВСІ УКРАЇНЦІ, ЛЮБИТЕЛІ МУЗИКИ ПОВИННІ ПРИБУТИ. КОНЦЕРТ ВІДБУВАЄТЬСЯ В НАЙБІЛЬШІЙ КОНЦЕРТОВІЙ ГАЛІ НЮ ЙОРКУ. ПРИЙДІТЬ ПОВИТАТИ НАШУ РІДНУ ДИТИНУ, ЩО ПРИНЕСЕ СЛАВУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВИ.

ВІДКОПАНІ СТАРОВИННІ ГРОБИ.

В околиці Будапешту відкопали 82 старі римські могили. Учені гадають, що ті могили мають не меньше 1800 років. Крім костей мерців у гробах знайдено багато ріжних мосяжних виробів, пляшок, люстерок, медичних інструментів і т. п. Деякі річи зберіглися досить добре.

ВЯЗНИЦЯ ЗА ЖОРСТОКЕ ПОВЕДЕННЯ З ПСОМ.

П. Медс з Провінставна засуджено на півтора року до вязниці за те, що він вибив свойому псові очі.

БОМБА ЗАБИЛА 5 ІНДУСІВ.

В Британській Індії вибух бомби вбив 5 Індусів та поранив 21, коли натовп їх вертався з індуського свята біля міста Легар.

ОБОЄ СТРАТИЛИ.

В липні біжучого року Г. Юндасюк, що живе в Ню Йорку на Евені С., купив за 4,000 долярів „старих банкнотів" на 20,000 долярів. Сподівався, що скоро й легко розбогатіє, але трохи не збожеволів, коли дома приглянувся, що замісць долярових банкнотів він купив звій газетного паперу. Про те, що його „ошукано", Юндасюк заявив поліції, а сам уже придивлявся, чи не побачить де того, що продав йому „гроші". Нарешті стрів його у ресторані на 5-тій улиці. Цього „бизнесмена" арештувала поліція. Він назвався Луговский і запевняє, що Юндасюк „ошукав" його, бо заплатив йому лише 1,500 долярів.

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ПРОТИ ГАЗОВОЇ ВІЙНИ.

В Газі відбуваються засідання міжнародного Червоного Хреста. В засіданнях беруть участь представники 44 держав, а в тім числі Америки. Конференція старається знайти шлях до забезпечення цівільного населення держав від отруйних газів, які будуть вживати в майбутній війні армії ріжних народів.

МУСОЛІНІ ДАВ 100,000 НА БІДНИХ.

Все, що заробив Муссоліні за свої писання в американських газетах, він пожертвував на допомогу бідним. Секретар фашистівської партії заявив, що гроші ці будуть вжиті на організацію діточих кольоній на березі моря підчас вакацій. Літературний заробіток Муссоліні виносить 5,230 долярів, або 100,000 італійських лір.

ДВАЦЯТЬ НОВИХ ПОВІТРОВИХ СТАЦІЙ.

Двацять нових повітрових стацій відкривається в ріжних містах Америки. Всі ці стації будуть власністю міст.

ЧЕРВОНА АРМІЯ В ОБОРОНІ РЕЛІГІЇ.

В Пермі, в касарнях 25 п. п. совітської армії вбито військового комісара Раскіна. Раскін відбирав жовнірам хрестики, евангелія, глузуючи собі з релігійних почувань червоноармійців і тому його вбито. По вбистві Раскіна касарні окружили відділи чеки й оружно змусили червоноармійців до послуху влади.

НАПАСТЬ.

У деяких громадах Бережанщини, як Лапшин, Саранчуки, Посухів, Лісники, ходять поліції по хатах луговиків і конфіскують лугові однострої: шапку, блюзу і пояс. Цікаве, чи се самовола поліцаїв, чи старости. Воєвода такого приказу ще не дав.

МІЛІЯРДОВІ ДОВГИ ПОЛЬЩІ.

Соймова Комісія контролі довгів держави оголосила виказ державних довгів. Виказ той відноситься до стану задовжень в дні 1. липня 1928 р.

Внутрішні довги Польщі по перечисленню на польську валюту згідно з обовязуючим тепер курсом виносять 508 міліонів, 517 тисяч зол.

Заграничні довги Польщі виносять 3 міліярди, 517 міліонів, 877 тисяч зол.

Разом внутрішні і заграничні довги Польщі виносять: 4 міліярди, 26 міліонів, 624 тисячі золотих.

АМАНУЛЯГ ЗАВОДИТЬ ГАРМАТАМИ ЕВРОПЕЙСЬКІ РЕФОРМИ В АФГАНІСТАНІ.

Обіхавши Европу, афганістанський деспот Аманулягг почав заводити в своїй державі європейські реформи. Напів дике населення Афганістану стрічає ці реформи ворожо. Останніми часами повстало збройно одно афганістанське село проти дуже ретельного переведення реформ. На вгамовання повстання Аманулягг післав кінноту та артилерію.

МУРИН ЗАБИВ МАЙНЕРА.

В Скрентоні, Пенсилвенія, поліція арештувала Мурина Паркера, що забив 22-річного майнера Папінчака. Папінчак пікетував страйкуючі майни, а коли побачив, як до роботи йшов страйколом Паркер, він спинив його та почав намовляти не йти до роботи, коли майнери страйкують. Між Папінчаком та Паркером завязалася сварка, підчас якої Мурин стрілом з револьвера забив Папінчака.

БАНДИТ ПОЛЯК ЯВОРСЬКИЙ ЗАСУДЖЕНИЙ НА СМЕРТЬ.

Поляка Яворського засуджено на смерть за вбиства та грабіжі. Яворський відомий не лише своїми грабіжами, але й утечею з пітсбургської вязниці, коли він застрілив вязничного сторожа. Яворського арештовано знов у Клівленді лише після того, як поліцмен тяжко поранив його.

ЖАЛОБА НА ЛИТВІ.

Дня 9. жовтня на Литві була проголошена всенародня жалоба з приводу річниці захоплення Поляками Вільна. Ковно цілий день було в жалобі, театри й кіно були замкнені. В полудне була одна мінута загального спокою.

СОВІТИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ ФРАНЦІЮ В ІНТРИГАХ СУПРОТИ УКРАЇНИ

КАЖУТЬ, ЩО ФРАНЦІЯ ГОТУЄ РУМУНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ НАПАД НА СОВІТСЬКУ УКРАЇНУ. ВІДОМОСТИ ПРО ЗАВОРУШЕННЯ НА УКРАЇНІ НЕПРАВДИВІ.

МОСКВА, 25. жовтня. — Большевики занепокоєні відомостями, що французський ґенерал Леран знову їде до Букарешту. В цьому вони вбачають, що Франція підготовляє напад Польщі та Румунії проти Совітської Росії з метою відірвання від неї України.

Совіти кажуть, що спочатку буде проголошена незалежність України, яку Польща й Румунія негайно визнають, щоби під претекстом допомоги самостійній Україні післати свої армії проти Совітської Росії. Саме для підготовки світової опінії до такого проголошення незалежности України час від часу в цих державах фабрикуються відомости про повстання на Україні. Наміри Франції виглядають на фантастичні, коли взяти під увагу ті переслідування, яких допускається Польща та Румунія супроти українського населення, що находиться під їхньою окупацією.

ДОПОМОГА ГОЛОДУЮЧИМ НА УКРАЇНІ.

АСИГНОВАНО 20,000,000 РУБЛІВ НА БОРОТЬБУ З ГОЛОДОМ. ЗАВОДЯТЬ ХЛІБНІ КАРТОЧКИ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ. В ХЕРСОНЩИНІ ВЖЕ ГОЛОДУЄ 300,000 ДУШ.

ХАРКІВ, 25. жовтня. — Українська економічна нарада затвердила плян допомоги голодуючому населенню України. На громадські роботи визначено 4.7 міл. рублів, на годування дітей 4.3 міліони рублів і на позички під заклад селянської худоби 10.1 міл. рублів.

Вже тепер на одній тільки Херсонщині потребують прохарчовання 300 тисяч душ. Поспішно робиться приготовання до прохарчування одного міліона голодуючих.

Большевики можуть дістати хліб для голодних районів лише в Сибіру, але сибірські залізниці знаходяться в такому стані, що не можуть виконати потрібних перевозок.

КОМУНІСТИ, А МАГОМЕДАНСЬКІ ЗВИЧАЇ.

УВЕСЬ ЧАС БОЛЬШЕВИКИ БОРЯТЬСЯ З МУСУЛМАНСЬКИМ ЗВИЧАЄМ МНОГОЖЕНСТВА ТА КУПІВЛІ ЖІНОК. АЛЕ НАВІТЬ САМІ КОМУНІСТИ-МУСУЛМАНИ ЦЕ ПРАКТИКУЮТЬ.

САМАРКАНД, 25. жовтня. — Большевики знову розпочали активну боротьбу проти магомеданського звичаю многоженства та плачення викупу (калиму) за молодих. Утворено спеціяльні організації для боротьби з цими звичаями в Казакстані, Узбекстані, Таджікстані та в Центральній Азії.

Сир-Дарійська організація комуністичної партії стверджує, що ці звичаї розповсюднені не лише серед широких верств населення, але й серед самих партійних комуністів-магомедан. Таксамо й досі практикується продажа батьками своїх малолітних доньок.

ЛЕТУНИ ВРАТОВАНІ З ПОЛОНУ В АРАБІВ.

ЗМУШЕНІ БУЛИ ОСІСТИ ЛІТАКОМ СЕРЕД РОЗБІЙНИЧОГО ПЛЕМЕНИ АРАБІВ. АРАБИ ВИМАГАЛИ ВЕЛИКОГО ВИКУПУ.

ПАРИЖ, 25. жовтня. — Двох французьких почтових летунів були змушені осісти на землю, коли попсувався мотор їхнього літака. Осівши в еспанській частині Африки, вони попали до рук розбійничого племени Арабів, які полонили їх.

За їх звільнення Араби вимагали викупу у висоті 160,000 долярів. Нарешті після трохмісячних переговорів Араби звільнили цих летунів, але невідомо, після яких умов.

КИТАЙСЬКО-ЯПОНСЬКИЙ ДОГОВІР.

НОВИЙ ДОГОВІР ВКЛЮЧАЄ ПЕРЕГЛЯД УСІХ СТАРИХ ДОГОВОРІВ. ЯПОНІЯ ВИВОДИТЬ СВОЇ ВІЙСЬКА З КИТАЮ.

ШАНГАЙ, 25. жовтня. — Китайський націоналістичний уряд зробив ще один важний крок на шляху до замирення в Китаю та скріплення своєї влади. Довгі переговори з Японією скінчилися договором, задоволяючим обидві сторони.

Тепер цілість Китаю забезпечена. Всі непорозуміння між Японією та націоналістичним урядом усуваються. Японія зобовязалася вивести свої війська з Китаю, а Китай зобовязався забезпечити інтереси Японців.

НЕБУВАЛА СКОРІСТЬ ПОТЯГУ.

ФРАНЦІЯ МАТИМЕ ПОТЯГ, ЩО БУДЕ ПРОБІГАТИ 100 МИЛЬ НА ГОДИНУ. ТЕПЕР НАЙБИСТРІШИЙ ПОТЯГ ПРОБІГАЄ 62 МИЛІ НА ГОДИНУ.

ПАРИЖ, 25. жовтня. — Тепер переводиться електрифікація французької залізниці між Парижем та еспанським кордоном. На цій залізниці будуть ходити найбистріші в світі потяги, яких скорість виноситиме 100 миль на годину.

Найскорший потяг в Америці тепер проходить до 55 миль на годину, в Англії 62 милі, а найскорший у світі електричний потяг проходить 60 миль на годину.

НЕ ДОПУСТИЛИ КОМУНІСТІВ ДО ДЕМОНСТРАЦІЇ.

ПАРИСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗАТРИМАЛА 2,000 КОМУНІСТІВ ПІДЧАС ПОХОРОНУ ЖЕРТВ ОБВАЛУ БУДІВЛІ.

ПАРИЖ, 25. жовтня. — Комуністи готувалися зробити політичну демонстрацію підчас похорону 19 робітників, що загинули при будові дому. Згідно з забороною начальника паризької поліції, що не допускала до вуличних політичних демонстрацій, поліція затримала в ріжних частинах міста багато комуністів, що готувалися до демонстрації.

Похорони пройшли спокійно при участи многих тисяч народа та офіційних представників міста й уряду. На похоронах були представники від італійського уряду, бо більшість загинувших робітників були Італійці.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодинока число три центи.

One Year ... $ 7.00	На рік ... $ 7.00
Six months ... $ 3.75	На пів року ... $ 3.75
Three months ... $ 2.00	На три місяці ... $ 2.00
Hudson and Jersey City Rates:	В Джерзи Ситі і Загряницю:
One Year ... $10.00	На рік ... $10.00
Six months ... $ 5.00	На пів року ... $ 5.00
Three months ... $ 2.75	На три місяці ... $ 2.75

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СИЛА, ЧИ МОРАЛЬНИЙ ВПЛИВ?

На недавніх зборах Антисалунової Ліґи, головної прогибіційної організації, виговорився один високий урядник сеї організації, що горожанська війна подала примір способів, яких треба вжити, щоби „зломити горівчаний бунт".

У горожанській війні вжито американської фльоти та армії, — говорив бесідник, — щоби звалити рабство Муринів у південних стейтах. Отже він тепер радить ужити фльоти й армії, щоби в подібний спосіб заставити „горівчаних бунтарів" піддатися волі „прогибіційної більшости" американського народа.

До сього договорився загорілий оборонець тверезости. Виходить ся загорілість з пуританізму, що є найскрайнішим вицвітом протестантизму. До чого стремить ся квітка, кождому відразу ясно. Пуритани готові викликати горожанську війну, коби тільки можна було в сей спосіб здержати людей від трунків. Вони готові пролляти море крови, щоби тільки наломити народ до виконування того, що їм видається корисним.

Отся готовість пуританина проливати людську кров є найкращим показчиком, до чого доводить переношене чисто моральних питань у політику. Питання тверезости чисто моральне питання. Чи людина має пити, чи має бути твереза, се залежить передовсім від її моральних поглядів. Чи людина, що признає в засаді потребу тверезости, здібна вдержатися при своїх засадах, се питання її моральної сили. Політичні закони, чи політична сила тут ні при чому. Силою тут нічого не вдієш. Хто почине вживати сили раз, той уже кінця сьому касивству покласти не може.

Нещастем того народа, що переносить моральні питання в політику лежить в тому, що він скоро опиняється в безвихідним положенню. Нині американський народ хоче, а не може змінити прогибіційного закона. Кого не вибрати президент Злучених Держав, він нічого не може зробити. Котрий хотівби справді щось зробити, то мусівби вперед доказати американському народови, що виконання закона прогибіційного не можливе, а доказати се мігби хиба власне способом, указаним загорілим речником Антисалунової Ліґи. На таке ніякий президент Злучених Держав пуститися не може, навіть хочби при виборах обіцяв.

Питання тверезости, будучи по суті моральним питанням, не надається до політичного трактовання; до тверезости народа силою заставити не можна. Хто пробує се зробити, сей для виконування такої постанови буде змушений вживати більшого лиха, як є пяньство. Зноваж се є піддержуванням пяньства крутими способами. В таку скруту кладе Америку закон, ухвалений загорілцями.

ПАТРІЯ ЧИ ЕКЛЄЗІЯ?

(„Вітчина чи церква" — передрук з Літературно-Наукового Вістника).

(Продовження)

Візьмім приклади. Церква осуджує поділ церкви від держави, але в півн. Америці на пр., ніодин патріот-католик не буде обстоювати сю тезу. Де вихід? Вихід в праці власне сеї громадської думки, яка переконала Ватикан мимо п. LV Сілябуса, що теперішній стан — відділеної від держави церкви — є законний і не заслугує осуду. Другий приклад: Деякі чини черницькі бельгійські, основані за границею, яким — з вибухом війни — позволили там лишитися, всеж вернули швидче до країни для сповнення своєї військової повинности. Через що? Через те, що не хотіли стрінутися з осудом своїх співгорожан, колиб поступили інакше. Знов — колізію між формальною постановою і життєвою конечністю розвязано завдяки громадській думці. Таких прикладів можна навести більше. Ні „патрія", ні „еклєзія" на тім не потерпіли.

Подібно в церкві православній. Хто, як не громадська думка, спонукав російського патріота і ворога України архиепископа київського Антонія виголосити привітну промову на отворенню українського університету в Київі у 1918 році в присутности гетьмана? Хто, як не громадська думка вплинула на митрополита Діонізія пороблти деякі уступки в ціллях наближення церковної організації і обряду до (української) пастви? Все та сама громадська думка! І коли в супровідним папері митрополита до Архипастирської відозви говориться, що „в тих парафіях, де **досі не порушувалося питання** про богослужебну мову, богослужения повинно відправлятися **церковно-славянською мовою**",*) — то хіба не вказував сим Його Блаженство сам шляху, яким на Волині осягається синтеза вимогів церкви і патріотизму?

Хто хоче осягнути щось, мусить „порушити питання", порушити громадську думку.

Не значить се, що громадська думка мусить нехтувати формами, лиш виступати проти мішання „Божого" з чужим патріотизмом, проти абсентеїзму церковної ієрархії в справах „дочасних", проти ігнорування потреб того національного колективу, серед якого церква істнує. Тоді лише знайдеться й синтеза між нацією і церквою, тоді лише паства „сентіре кум еклєзія", як се є в Польщі, в Бельгії. Інакше ні. Святий Касян, що боявся ризи свої забрукати, помагаючи селянинові з багна вилізти, не є в нас дуже популярний: раз на чотири роки згадує його й сама церква…

А церква? Невжеж вона має здатися на змінні впливи громадської думки? Ні, але коли за „партійними комітетами", не хочеться бачити нації; коли з двох „рацій", — національної а тої, „яку приписує кождочасний уряд" вибирається, яко „ближчу" останню (Н. Зоря, ч. 73) — то тут нема вже ані з ким, ані про що говорити…

Церква повинна до громадської думки прислухуватися, але йти за своїм авторитетами. І тут треба отверто визнати те, що не вагалися визнавати навіть найсвітліші уми серед східної церкви (В. Соловьев, В. Розанов та ин.): що духа активного християнства можна шукати лише в церкві західній. Авторитетною стане тільки та церква, яка перейметься **активним духом** західного християнства (не його формою!); не духом клерикалізму (дрібничкової опіки світського життя), а — уживаючи терміну Ґюї Ґранда — церковним імперіялізмом, який є виявом і сили, її післанництва, доказом її активности і життєвости, який найкраще втілився в науці Мерсіє, що так блискучо єднала в собі ідею нації з ідеєю церкви…

Сим духом (а не духом „Н. Зорі") натхнена, могла би церква бути творчим чинником в суспільности. Вона могла би повчати занархізовану громаду про те, як мають бути вирішені великі проблеми, що знов встали перед нами: як управильнити відношення між одиницею і загалом, як жити з вічно піднесеним чолом, не розпачаючи; як годити любов до людей з любовю до ідеї, що стоїть над людьми; як боронити те „вічне", що стоїть над „дочасним", усеке ад мортем; як розвязувати ділему християнської покори і кари за зло; як ніколи не угинатися перед силою і вірити в караючий меч справедливости. Така невгаваюча праця булаб відгомоном тої, що її провадила церква колись, формуючи з банд варварів, що заляли Европу — карне суспільство, готове для ідеї на такі велитенські зусилля, як хрестові походи, коли кувала душу того, хто є знаний під імям „гомо европеус".

Така праця булаб важнішою від суперечок про форми культу, чи про ту чи иншу вимову старих текстів… „Бог зробив вам ласку — казав Мерсіє — цитуючи псалмиста — дати жити в найтрагічнішу добу нашої історії. Викуйтеж собі мужню душу і відважне серце!" Якраз сього бракує нам, бо мужня душа не боїться великих перешкод, а відважне серце вміє поставити і рішати питання про суть, горячи дрібницями. Реасумуючи скажу: оздоровлення церкви прийде не через вузький церковний абсентеїзм, який гордить „ринком" та забуває, що церква не є лиш божа, а й людська установа, яка ділає серед людської спільноти. Се оздоровлення прийде й не через пересадне підкреслення „людського" характеру церкви, яке забуває на її сутоцерковну місію. Воно прийде не від фанатиків форми, але від тих, що знайдуть синтезу „вічного" з „дочасним", що прислухуватимуться до громадської думки свого національного колектива, що шукатимуть взірців в твердім дусі заходу, який не знає — як казав кардинал — „перечулености слабих душ" і „зніжнілих темпераментів".

Ми дійсно переживаємо трагічну добу нашої історії. Добу, що висунула хмару проблєм, що як Сфінкс зіжруть нас, коли їх не розвяжемо. Проблеми: гуманність і відстоювання себе, інтернаціоналізм — і націоналізм, всесвітянство — і право на життя. Маса апостолів крутиться серед нашої нації, що в імя світлих фраз готують їй руїну; щоби ві витвори нашої стихії — в культурі, політиці, релігійним життю — зробити філіями чужої („для домашнього обіходу"). Все зсунулося з свого місця і ніхто не знаходить провідної звізди. І ось в сій анархії понять та ідей церква моглаби відіграти велику ролю, ролю того, хто знов „поставить все на своє місце", знайде новий регулятор життя, дасть йому новий ентузіязм.

Сю місію може сповнити церква, коли захоче зрозуміти, що має сповняти її серед даного колективу, який обіймається великим словом „**патрія**".

Колиж ні, коли в нас далі ще марно тратитимуть час в формальних диспутах, то нам не станеться з нами так, як з тими софістами Греками, що диспутували про славу гори Табор, коли Магомет вривалися баму столиці, щоби на св. Софії застромити знак півмісяця…

(Конець)

*) Украін. Громада, Луцьк, ч. 37.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РОЛЯ МАТЕРІ В ДОМАШНЬОМУ ВИХОВАННЮ.

В нашому культурному життю маємо чотири виховавчі інституції: родина, школа, церква і саме життя. Та найважнійшою виховавчою інституцією є родина.

Родинне або домашне виховання є найголовнійшою частиною цілого виховання. Дім — це найбільша виховавча святиня, важнійша від школи, церкви, важнійша від самого життя. Чому? — Тому, що в домі дитина набуває того сильного фундаменту, на якому пізнійше школа, церква і саме життя провадять свої надбудови та все більше і більше нищать в людині чоловіка-звіря.

Хтож це буде оттой основний і трівкий фундамент в серці дитини?

Відповідь є лише одна — матір!

Матір це головний жрець тої святині і тому вона є важнійша і вартнійша від найлішого учителя, від найкращого священика чи проповідника, вартнійша від найученійшого професора, вартнійша від самого життя. Батько в родинному вихованню грає ролю помічника. Він помагає матері витворити добрий і сильний характер, волю і дисципліну. В таких питаннях як виховання, почуття любови, краси, віри і Бога, батько грає ще підрядную ролю. Це справа виключно матері.

Чомуж саме в домашньому вихованню головним чинником є мати, а не батько? Ніодна наука не дасть нам на це більш вичерпуючої відповіди від законів самої природи. Сама природа віддала сей обовязок в руки матері, наділивши її сильним інстинктом продовження роду, сильною любовю до дитини, лагідним характером і добрим серцем; наділила вона її всім тим, чого якраз потрібує дитина. Дитина потребує в першій мірі любови і доброго чувства — в такій же мірі, як доброго повітря і молока матері. Статистичні дані стверджують, що в найкраще урядженних захистах умирає дітей два рази більше, як в найбільших родинах. Чому? — Бо там у захистах, побіч доброго уряджения, не вистарчає для дитини самого головного, а се — великої любови матері і її доброго серця, які є такі необхідні для життя дитини та її правильного розвитку.

Чи може батько замінити матір в домашньому вихованню дитини?

Безперечно не може! Природа не наділила мущину тими добрими внутрішними прикметами, в такій мірі, як вона наділила жінщину. У мущини бере перевагу розумово-практичний елемент над чуттєвим. Колиб мущина почав виховувати дитину згідно з його внутрішніми прикметами, то він виховав би розумну, сильну, енергійну, хоробру, відважну, але кровожадну звірюку в людськім образі, а не людину. Лише матір здібна виховати людину в повному розумінню сего слова, защіпивши її це змалку почуття любови, краси, віри і Бога. Великий американський президент Линколн сказав: „Все, що я маю в собі людського, було засіяне моєю доброю матірю, а зрощене школою, церквою і самим життям". Наша українська народна мудрість, пізнаючи велике значіння матері, уложила таку приповідку:

„Без матері дитина,
Як на жебраку свитина".

Кождий знає, яка на жебраку свитина — обдерта, полатана і брудна. — Такою є і дитина без виховання матері. Ось чому кінчем родинного виховання було і мусить бути: матір, матір і ще раз матір! Яка мама — такі й діти, яка мама, таке і суспільство; яка мама — така і нація.

Мусимо признати, що наша українська мати не стоїть на висоті свого призначения, і тому ми є свідками наших суспільних неладів і національних невдач. Конечно необхідністю є піднести нашу українську маму до висоти головного виховавчого чинника в родині. Так довго, поки ми не будемо мати доброї матері, нам не можна числити на світлу і багату будучину, чи то тут чи в старому краю. Лише добра мама виховає нам таке покоління, яке здійснить до кінця всі наші національні і соціяльні завдання. Наш молодий, але сильний поет Евген Маланюк, в порвіі поетичного натхнення, бачить остаточне здійснення нашого ідеалу через прихід Українського Месії, якого породить нам степова Марія. Висловлюючи сю думку, він наче молиться до української матері:

„Бо недаром, недаром весь
[степ кістками засіян
І на кождім хресті придо-
[рожнім розіпято біль,
Чорноморським степам по-
[роди Степового Месію,
О матір рідних піль!"

В українській матері — вся наша будучність!

Г. Онищенко
з Блумфілд, Н. Дж.

НАДХОДЯЧІ ВИБОРИ.

За пару днів американські горожани підуть громадно до виборчих урн, щоб віддати свої голоси на кандидата на президента Злучених Держав, котрий після їх переконання найліпше надається на сей уряд. Кампанія передвиборча розгорілась надобре, оба кандидати на президента, а се Гувер і Смит предложили перед своїх виборців свої платформи, оба кандидати переїзджають Америку здовж і поперек, виголошують промови, стараючись переконати виборців, чому вони повинні голосувати на него, а не на другого. Кандидат републиканської партії, Гувер, кладе найбільший натиск у своїх промовах до виборців на теперішний і будучий добробут краю, котрий його партія створила та досі держить. Не дасться заперечити, що за час режиму републиканської партії, за час урядовання републиканських президентів, добробут в Америці стояв і стоїть на вищім щеблі, як за режиму демократичної партії і демократичних часів. Не зашкодить пригадати часи демократичного президента Клівленда, щоб переконатися про сі факти. Ті часи безробіття, голоду і довгі лінії голодних робітників, їх жінок і дітий, стоячих цілими днями за ложкою лихої страви по індустріяльних містах, є в памяти неодного американського горожанина.

Тому кандидат републиканської партії, Гувер, кладе у своїх передвиборчих промовах найбільший натиск на сю справу та кличе до виборців голосувати на републиканську лісту і вибрати його, як кандидата тої партії, на президента, заявляючи, що коли він буде вибраний, робітник буде мати все працю, а його родина враз з ним буде чутися щасливою в сім краю, як і дотепер за часу режиму републиканської партії. Хто хоче тіже, щоб сей стан в Америці задержався, той повинен голосувати на Гувера.

Републиканин.

Б. Будзиновський.

НА ДВА БОКИ.

(Історична повість).

(35)

— Дайте йому ще чарку меду! — Хмельницький приказав, і з хусткою вийшов. В гардеробі знайшов шапку Барабаша і поклинав до себе найвірнішого джуру.

— Окульбач, — каже до джури — найліпшого коня і гони вітром до Черкас, до Барабаша. Покажи Барабашисі сю хустку і сю шапку на знак, що ти посол від її мужа. Скажи їй, щоби дала тобі королівську грамоту, котру Барабаш привіз з Варшави. Коня лиши там і возьми свіжого Барабашевого, та вітром назад!

Джура відійшов, Хмельницький вернув до гостий. По хвили вивели до Барабаша і на одній ліжку з ним поклали Карамовича. Чаплінському додали полковника з Черкас. Ще не світало, а вже всі Ляхи, недоляшки і непевні лежали мертвецьким пянї в ріжних комнатах просторого двора. Тверезі були тільки заговірники. Кричевський, про котрого жаден заговірник не знав, що й він їх товариш, сів на коня і відїхав до Чигирина. В дорозі розминувся з джурою, що вертав з Черкас. Хмельницький почув тупіт і вийшов на двір.

— Є, пане сотнику, — джура крикнув, добуваючи за пазухи грамоту. — Добра?

— Тасама, — Хмельницький відповів, оглянувши грамоту. — Ти славно справився. За те дістанеш коня на власність. Вибери собі, котрого хочеш.

Хмельницький вернув до гостий, вже самих „своїх". Завів їх до комнати в крайнім крилі двора, розгорнув грамоту і подав Сомкови. Сомко пройшов її оком і подав Нечаєви. Нечай подав далі і так вона пішла з рук до рук, аж опинилася назад в руках Хмельницького.

— Як бачите, товариші, я не без успіху роблю на… два боки. З Татарином накладаю проти Ляха, з Ляхом проти Татарина. Ся грамота свідчить, що король з нами. За наші шаблі у війні з бусурменом не лиш хоче звернути нам наші давні привілеї, але й поширити їх. Се віддалоби панованне на Україні в наші руки, хоч під зверхництвом польського короля. Мабуть не його сила буде дати нам се, що обіцює, або хоч би прикрає сею грамотою. Але ми можемо мати силу взяти собі се, що стоїть в грамоті, бо за те король свого війська проти нас не вишле. В часі війни з бусурменом і шляхта не важилась би станути проти нас. Се булоби на случай, коли би ми з Ляхами пішли на Татарина. Колиж складеться так, що Татарин піде з нами на Ляха, то повинно би скінчитися цілковитою волею України. Куди обернеться наша шабля, нині ще годі вгадати… Всеж таки ся грамота, котра свідчить, які королівські наміри, і яка королівська воля, поможе нам скріпити боеву силу козацтва. В котрий бік вдарити, поміркуємо аж тоді, коли вже сильно станемо на ногах.

Пішла балачка шепотом, хоч тут були безпечні, бо господар стояв у дверях і пильнував, щоби не надійшов хто непокликаний. Порішили по стрічі Хмельницького з канцлером зійтися в більшім числі, щоби порадитися, що далі робити.

Позапивані проспалися і відїхали разом з тверезими. Чаплінський й не думав про балачку з Хмельницьким. І Олени не силкувався побачити. Цілий був такий замараний тим, що в ночи зів і випив, що бувби не важився показатися їй. Йому тепер не були в голові взагалі ніякі дівки. Коли дома прийшов назад до себе, знов став дожидати гудза від Олени, але гудз не приходив.

Гудз не приходив, бо Олена, котра політикувала на два боки, таксамо як Хмельницький на два боки робив свою політику, не могла втягнути сотника в ту розмову, яку він сам заповів був. І тої роботи на два боки буде у нього щораз більше, і його голова була так запрятана переговорами з заступниками короля та агітацією між козаками, що про сі справи забув. Особлинські в імени короля написав на него, щоби як найскорше зорганізував великий наскок козаків на Крим. Хмельницький не відказувався і прирік зробити се, але, сказав, се не буде скорше як за рік, бо козаки ще не готові. Той рік був Хмельницькому потрібний на те, щоби перекопський бей і инші кримські мурзи мали час обробити нового хана, та щоби до тої пори король під напором нелицарської Польщі розпустив решту затяжців.

На Миколая був у Хмельницького також козак Оній. До заговірників не належав, бо Хмельницький не знав, чи на него можна покладатися. Але він мав таку сильну голову, що хоч пив найбільше і був добре підхмелений, всіх вицілував і плакав, з ніг таки не звалився. Такого, вже цілком нетямущого заговірники не боялися, отже при нім балакали. Але Оній, витверезившися, таки пригадав собі, що з рук до рук кружляла якась королівська грамота, що він сам цілував її, та що сотник балакав про якусь роботу на два боки. Зараз пішов до Чаплінського і що знав, те й розказав йому. Чаплінські силкувався видобути з него щось більше, але Оній лиш здвигав раменами.

— Не тямлю, бо я був такий пяний, що ну!

(Дальше буде)

На лавці в міськім огороді сидить чоловік із фляшкою горівки в руці. Надходить якась старша пані, сідає й собі на лавці, а по хвилі звертається до того чоловіка зі словами:

— То певно ваша одинока розрада, ця фляшка?

— Ні, пані, — відповідає тамтой — ще одну маю в кишени плаща.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Витинки з газет надіслав: гр. Стефан Курилак, Фінікс-вил, Па.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СМИТ ЧИ ГУВЕР?

Читачі „Свободи" належать до ріжних американських партій, але більшість з них належить цілком певно до демократичної або республиканської партії. І тому я думаю, що як одні так другі можуть цілком свобідно висказувати на сторінках нашого часопису свої думки щодо президіяльних кандидатів. Це мало би навіть ще й таку користь, що наші люде цікавилися би більше американським життям. А це конечне. Живемо на тій землі і більшість з нас вже тут помре. Тут і останутъ роджені на тій землі діти. Тож судьба того краю повинна бути нам на серці. А і до значіння зможемо прийти тут тільки тоді, коли будемо більш зацікавлені тутешніми справами, коли будемо навязувати чимраз кращі звязки з політичними американськими чинниками. А навязувати треба вже тепер, коли йде між обома партіями боротьба о владу.

Я думаю, що ми як американські горожани можемо помогти багато і старому краєви, коли при владі буде та партія, від якої така поміч може прийти.

Герберт Гувер, кандидат републиканської партії відомий з того, що кормив голодуючих в Европі. Відомо, що найбільше натерпівся від голоду наш нарід на Україні, бо там кипіла найдовше боротьба. Але я не чув, щоби Гувер де говорив про голодуючу Україну, а все згадував тільки про Росію. Він сидів в Европі і не чув нічого про 40-міліоновий український нарід, що боровся за свободу. Він не знав нічого про Українців, чи не хотів знати, а знав Росію. Він не знав нічого і про Українців під Польщею, а знав тільки Польщу.

До републиканського правительства в Вашингтоні ми засилали звідси тисячі ріжних письм і протестів, але цей уряд не зробив нічого, щоби облекшити долю нашим браттям в старім краю. Він затвердив рішення Ради Амбасадорів, яким прилучено Галичину до Польщі. Він не відозвався на всі ті знущання, яких допускався і досі допускається польський окупант на наших браттях.

Правда, що Вилсон збудував Польщу і скривдив Українців. Але саме це надає нам право вимагати від демократичної адміністрації, щоби вона направила це лихо. Републиканці вже показали, що нічого тут не вдіють. Може і демократи підуть тою самою дорогою. Але всетаки нам лекше до них добиратися. У них Вилсон гейби свята особа. І вже з того згляду будуть вони натискати на Польщу, щоби не давала причини до українських протестів, бо ті протести звязані з іменем Вилсона. А Вилсон — як кажуть демократи, — хотів народи визволяти, а не поневолювати.

А. Мельник з Вестерлі, Р. Ай.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Дальші збірки на діточий шпиталик.

На руки п. М. Говиковичевої, делеґатки Краєвого Товариства опіки над молодю, передали дальші жертви:

Ню Йорк, Н. Й.

Тов. ім. Шевченка $25.00; по $10.00: Др. Ів. Сміт; Чорноморська Січ; по $5.00: А. Пасічник, Д. Бурдиґа, Т. Мартин; по $2.00: В. Старицький, І. Перчишин, П. Мира, Н. Близнак; по $1.00: І. Грикик, Я. Тарас, Я. Марчак, М. Павук, Н. Перчишин, В Мельниця, П. Приступа, М. Варениця, І. Тхорик, М. Кирич, В. Касян, П. Кучма, І. Зелізняк, А. Колтун, К. Стасюк, М. Тончак, Морез, Я. Мандзій, Коцай, К. Гупалова, Олійник, Гвич, Бунда, Періг, М. Белців, Олексин, В. Веньґер, І. Вальчук, Угорчак, М. Кобзістий, Новак, Дячух, Яремчук, Д. Кучкудівна, М. Кізима, Е. Дубрів, Д. Сметанюк, Д. Кирста, М. Костів, А. Куликовець, Ю. Муращук, А. Мартинів; З. Куць 50 ц. Дрібні датки $5.60. — Разом $25.60.

Укр. кат. церква Сошествія св. Духа, Бруклин, Н. Й.:

О. сов. Лотович $10.00; І. Балко $5.00; В. Шийка $1.00; по $1.00: П. Лотович, Д. М. Тихий, І. Балко (Стефана), Н. Допурин, Гр. Саламін, В. Когут, М. Саварин, В. Мисик, П. Заверуха, Т. Маркевич, Гр. Чуба, М. Завалюк, Дм. Маславський, М. Рудницька, М. Якимів, А. Тижник, А. Череп, М. Когулька, М. Сорока, М. Цюпа, А. Макух, М. Гуляк, К. Довгун, Т. Корста, В. Малкуш, С. Щутяк, Д. Білик, М. Федас, Ст. Тижник, В. Савіцький, Й. Каштанюк, П. Онищкевич, І. Тимчишин, К. Комаринець, І. Возьний, Г. Каштанюк, В. Шеремета, Т. Карплюк, Т. Ващишин, П. Гевко, Л. Жур, Заблоцький, С. Гібер, П. Дацків, Г. Бардак, І. Забарський, І. Балко, В. Гнат, П. Федечко, А. Мартинів, Е. Дубрів, Д. Сметанюк, Д. Кирста, М. Костів, А. Куликовець. Дрібні жертви $14.10. Разом $63.10.

Збірка в каплиці св. Николая в Савт Бруклин, Н. Й.:

По $1.00: М. Чернюк, М. Рибак, М. Кордияка, В. Демич, М. Дзюрка, П. Ставничий, Ф. Семаник, І. Блажків, Гр. Данильчак, І. Хоженчук, І. Петровський, П. Чопойдало, Л. Дибак, К. Стахів, А. Вальторна, М. Крупа, П. Кучер, Т. Кавара, П. Бабухівська, М. Войцишин, А. Либа, К. Курлятович, К. Хомяк, К. Рибак. Дрібними $3.35. Разом $27.35.

Збірка в презбитеріянській церкві в Нюарку: $65.20.

Збірка в укр. кат. церкві в Йонкерс, Н. Й.: $31.00.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Дальші жертви на Рідну Школу.

По славнім вічу, на якім зібрано на Рідну Школу $701, зложили на руки вічевого комітету дальші жертви:

По $1: О. Паньків, І. Паньків; по 50 цнт.: О. Присяжний, І. Білоус, Г. Відзимок, А. Грентус, К. Кодзолка, В. Чуй, А. Самійло, П. Кецко, Й. Комовський, Дж. Канедо, Дж. Фейрос; по 25 цнт.: С. Феро, І. Гарак, С. Шуляк, А. Фещук, Т. Колодій, Де Брік Брюсель. Разом зложено $726.25.

Полісмен у ночі бачить перед брамою дому пяного чоловіка, що лежить на землі і каже йому встати.

— Не м-о-о-ж-у! — каже загикуючись пяний.

— А де ви живете? Де ваша хата?

— Н-е з-н-а-ю!

— Але як називаєтеся, це чейже будете знати?

— Н-ні! А-ле при-при-несіть те-ле-фо-ні-чну книжку і чи-та-й-те всі а-д-ре-си, то я пр-и-га-да-ю со-бі сво-ю! — каже пяний.

ЗАЛІЗНЯК ПОВИНЕН БОРОТИСЬ З МАЄРСОМ.

Відкриття боротьби в Ню Йорку, яке відбудеться в понеділок, 29-го жовтня, в Стар Касіно, 107 вул. і Лексінґтон Евеня, буде надто цікавим. Маєрс, відомий еврейський чемпіон, буде боротись з Залізняком на реванж до побіди. Як відомо, Залізняк побідив попередно Маєрса, але Маєрс тоді запротестував побіду і Залізняк згодився на реванж. Також буде цікавим виступ руського велитня М. Ткачева, який буде боротись з „ірляндським биком" Суліваном. Ґардіні також буде боротись з руським борцем Михайловим. Також буде боротись Еспанець Домінґоз з кавбоєм Роджерсом і Владек Збишко з Рокко. Без сумніву буде найцікавіша боротьба Залізняка.

Не має тоалети. — Сподіємося, що пані прийдуть на наш союзний баль.

— Сумніваюся, чи маю що надягнути на себе.

— Коли так, то прошу прийти на наш костюмовий баль.

